

GROENDICHTERBIJ DE AMBTENAAR

De laatste jaren zoeken steeds meer gemeenten in Nederland naar manieren om (openbaar) groen samen met bewoners aan te leggen en te onderhouden. Ook slaan op steeds meer plaatsen betrokken bewoners de handen ineen om samen het (openbaar) groen in hun omgeving te beheren of anders vorm te geven: van natuurspeelplek tot buurtmoestuin. Maar hoe ga je als gemeente(ambtenaar) om met initiatieven van deze bewoners? Waar hebben deze initiatieven eigenlijk behoefte aan en hoe kun je hen het beste ondersteunen? Deze factsheet helpt jou als gemeenteambtenaar om meer inzicht te krijgen in de denkwijze van deze groene initiatieven en geeft je handvatten om met deze initiatieven aan de slag te gaan.

VERANDERENDE ROL VAN DE GEMEENTE

Buurtinitiatieven zijn organisaties met een geheel eigen dynamiek. Om met buurtinitiatieven te kunnen samenwerken is het begrijpen van deze dynamiek essentieel. Mogelijkheden scheppen voor initiatieven om te ontstaan en het ondersteunen van initiatieven gaat daarom voornamelijk over het aannemen van een andere houding als gemeente. Een rol van sparring- en netwerkpartner en facilitator van initiatieven uit de samenleving. Soms nemen deze initiatieven - bewust of onbewust - taken van de gemeente over. Ook die ontwikkeling vraagt om een andere houding en sturing vanuit de gemeente.

WAT IS GROEN DICHTERBIJ?

Groen Dichterbij ging in 2012 van start en is uitgegroeid tot hét platform voor iedereen die met groen aan de slag wil.

Waar dan ook: op het dak, in de achtertuin, het plantsoen, de buurttuin, het groen schoolplein, wijkpark, zorgtuin, of groen bedrijventerrein. Dáár vindt de vergroening plaats en gaan mensen - buurtbewoners, vrijwilligers én professionals - samen aan de slag.

Groen Dichterbij ondersteunt en versterkt deze groeiende beweging d.m.v. het bevorderen van kennisdeling en het organiseren van ontmoetingen tussen mensen.

Meer informatie over Groen Dichterbij vind je op www.groendichterbij.nl

HOE GA JE ALS AMBTENAAR MET BUURTINITIATIEVEN OM?

De rol van de gemeente verandert richting een faciliterende en ondersteunende houding bij burgerinitiatieven, maar wat betekent dat precies in de praktijk? Hieronder enkele belangrijke tips voor het ondersteunen van burgerinitiatieven:

1. Cultuuromslag: de organisatiestructuur en cultuur binnen de gemeente moet ingesteld zijn op een actievere maatschappij.
2. Verschillende rollen: Burgerinitiatieven doorlopen verschillende fases: van ideefase, definitiefase, opstartfase, uitvoering tot afronding/borging. Iedere fase vraagt om een andere rol en inbreng van de gemeente.
3. Als gemeente kun je op verschillende niveaus faciliteren: ambtelijk en/of bestuurlijk, praktisch en/of inhoudelijk, intern en/of extern, procesmatig en/of bestuursrechtelijk. Ben je hiervan bewust en schakel op het juiste moment tussen de verschillende niveaus.
4. Wees duidelijk en eerlijk: Ben vanaf het begin duidelijk over de kaders en randvoorwaarden (financieel, organisatorisch, etc.) en over wat men wel en wat niet van de gemeente kan verwachten. Faciliteren is soms ook 'nee' zeggen.
5. Durf: Faciliteren van burgerinitiatieven gaat om de kunst van het loslaten, om vertrouwen en om durf. Er is geen garantie tot succes. Durf buiten de gebaande paden te gaan en grenzen op te zoeken.
6. Programmatische aanpak: Het succes van faciliteren van burgerinitiatieven wordt makkelijker als de gemeente werkt via een programmatische aanpak. Dit betekent een multidisciplinair team, bestaande uit zowel projectleiders als beleidsmensen en betrokkenheid van zowel gemeente-interne als externe partners.
7. Doen: Blijf niet teveel praten, maar doe! Leer van je fouten, vier je successen. Ben flexibel, geef het goede voorbeeld, inspireer en ben enthousiast.

HOE ZIEN INITIATIEFNEMERS VAN BUURTINITIATIEVEN DE GEMEENTE?

Initiatiefnemers van buurtinitiatieven zien 'de gemeente' vaak als één organisatie, maar hebben daarbinnen met veel verschillende personen of afdelingen te maken. Initiatiefnemers zien dit verschil niet altijd. Het blijft een organisatie die de ene keer netwerkpartner is en dan 'ineens formeel gaat doen'.

Sommige initiatiefnemers kennen de weg naar de gemeente goed en weten ambtenaren en wethouders goed te vinden. Anderen kennen deze weg niet en voelen zich van het kastje naar de muur gestuurd. Als gemeenteambtenaar is het belangrijk je dit verschil goed te realiseren en bijvoorbeeld een contactpersoon aan te stellen voor initiatiefnemers die nuttige verbindingen legt binnen de gemeente en met externe partijen.

GROENE BUURTINITIATIEVEN

Buurtinitiatieven zijn een nieuw soort organisaties. Soms zijn het los-vaste structuren, soms een goed georganiseerd collectief, soms een rechtspersoonlijkheid. Deze nieuwe organisaties hebben een aantal bijzondere kenmerken waarvan het belangrijk is ze te kennen wanneer je als gemeente met hen wil samenwerken of ze wilt stimuleren. De belangrijkste kenmerken van groene buurtinitiatieven zijn:

1. De plek bindt de mensen
2. Veel verschillende soorten initiatieven
3. Grotendeels vrijwillige inzet
4. Sociale structuren zijn blijvend, de tuinen soms niet
5. Nevenopbrengsten zijn misschien wel groter dan het hoofddoel zelf
6. Autonome organisatie
7. Altijd in ontwikkeling: organische aanpak
8. Ondersteuningsvraag wisselt
9. Creatief proces
10. Initiatieven ontstaan niet overal vanzelf

WAT KAN GROEN DICHTERBIJ VOOR JOU BETEKENEN?

Naast het begeleiden van groene buurtprojecten ondersteunt Groen Dichterbij ook gemeenten in het omgaan met lokale initiatieven: Groen Dichterbij slaat een brug tussen buurtprojecten, ambtenaren en bestuurders. Groen Dichterbij ondersteunt gemeenten hierbij op grofweg drie manieren:

1. Advies en trainingen voor gemeenteambtenaren gericht op interne samenwerking en het faciliteren van burgerinitiatieven.
2. Intermediair en facilitator van ontmoeting, kennisdeling en -uitwisseling tussen groene projecten onderling, en projecten en gemeente, door lokale bijeenkomsten te organiseren.
3. Podium bieden aan initiatiefnemers en de gemeente helpen haar waardering uit te spreken voor actieve burgers, bijvoorbeeld door het organiseren van de IVN Groene Duimen-uitreiking.

Wil je meer weten over wat Groen Dichterbij voor jouw gemeente kan betekenen?
Neem dan contact op via info@groendichterbij.nl.

Mogelijk gemaakt door:

Partners:

